

Легендарна таємниця Федори

Є у Тернівської міської бібліотеки гарний друг, щирий приятель, красзнавець, публіцист Федір Федорович Гапчич. Саме він записав розповідь місцевої жительки, корінної тернівчанки, Бачуриної Марії, про сумну історію кохання, яка дала назву правій притоці річки Самари – Федора. Настільки неймовірною, майже казковою, є ця легенда, а сама розповідь – колоритною, що ми вирішили не змінювати версію оповідача, записавши її, як-то кажуть, з перших вуст.

«Цю історію колись мені батьки розповіли... Як тільки збудували в Тернівці Свято-Вознесенський храм, а це було на самому початку ХХ століття, там служив священник Віктор, грек, гарний, кремезний, з густим темним волоссям та кучерявою бородою. Гляне ото якась на нього – і мліє... не одне жіноче серце було стурбоване, та це ж Вам не жарти – священнослужитель, піп, людина не від світу цього! Молоді прихожанки й дівчата на виданні ще й не встигли розібратися, чи з ченців він, чи з «білого» священства, чи щось «світить» котрійсь, невідомо... Гарний такий, тільки й розмов було. А ось одна молода жінка, Федора її звали, до цих розмов не прислухалася, все одно їй було. Стояла завжди у бічному приділі, біля Миколи Угодника, та все молилася, щоб про її Василя звісточку хоч якусь подав. Казали люди, Василь той, коваль тернівський, набагато старший за неї, узяв за дружину, і жили непогано, дитинка була у них, підліток хлопчик чорнявий... господарство мали, не бідні були люди. Федора гарна, синьоока, невеличка на зріст, але моторна, все як дівчинка. Бувало, як свої золоті коси короною запліте – тільки й дивилися всі, гарна ковалева жінка! Так Василь той на фронт пішов, воювати за свою землю рідну. Пішов – і немов загинув... Бо інші чоловіки з часом повернулися, хто вижив, а Федориного Василя все немає. Без вісти, казали, зник... Ось і молилася Федора про чоловіка, справно на служби ходила. Що і як, невідомо, але вподобав Віктор Федору, та й вона не змогла від тих очей чорних врятуватися. Ех, от як на світі буває!.. Чекала-чекала на чоловіка, а серцю не накажеш, серце воно яке у жінки? Обігрій її, привітним словом обдаруй, теплим поглядом обійми, – ось і кохання народилося! Почали вони з отцем Віктором таємно зустрічатися, місце таке було у них, на старому руслі річки Самари, біля самісінького Тернівського броду. Люди це запримітили, почали перешіптуватися, скільки того села?.. Кожен один одного знає. І от як сталося далі: повернувся Василь додому, після важкого поранення. Довго лікувався десь на чужині, та, дякувати Богові, живий залишився. І що ж ви собі думаєте? Федора наша, бідолашна, ледь не біля порогу чоловікові у всьому

зізналася, ще й сказала, що Віктора покохала дуже. Василь жінці не повірив одразу, де ж це бачено, щоб порядний панотець, священнослужитель, та на мужню жінку оком накидав? Пусті балачки, швидше усього. Та добродії деякі нашепотіли ковалеві, що, мовляв, таки правда це. І місце показали, де зустрічаються. А це те саме місце, де річка Самара немов на два рукави поділилася, Тернівський брід його усі називали. Увечері Василь і побачив закоханих. А що на серці у нього зле було, розумом чоловік помутився, то прийшов не голіруч, а з ножем... Схопив Віктора, бо сильний був, і почав його ножем голити... Голову поголив, бороду відтяв... Випручався священник і побіг чимдуж додому. За своє нічого, та й уранці з'їхав із села назавжди, більше його ніколи тут не бачили люди. А сердешна та Федора як побачила Василеву лють, то побігла до батька й дуже просилася, щоб дозволив їй поки що у нього пожити, бо додому йти страшно. Тільки батько її не такої був вдачі, щоб вікові уклади порушувати. Ще чого, і сорому від людей скільки! Сказав дочці, щоб йшла до себе додому, тому що мужня жінка, значиться, і нехай розбирається із своїм чоловіком сама. Та Федорі не милий був ні Василь, ні вже саме життя... Пішла бідолашна до річки та й кинулася у воду. Таке ось кохання буває, не доведи Господи.

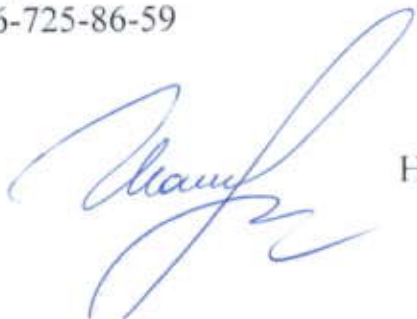
Так-то старі люди розповідали. І з тих пір цю частину річки Самари прозвали люди Федорою, на честь загиблої тернівчанки. Тихо тут завжди, казали, вода не каламутиться, рясно обступили дерева цей брід. Ховає річка багато таємниць, але ось цю ми від вас не втаїли».

Багата наша країна на чудові та неймовірні оповіді, чимало їх і на нашій Наддніпрянщині є, і як добре, коли всі ці розповіді, як маленькі коштовності, збираються небайдужими людьми та зберігаються для наступних поколінь для пам'яті і для науки.

Матеріал від Федора Федоровича Гапчича записали, оформили та оприлюднили бібліотекарі КЗ «Тернівська міська публічна бібліотека» Чижова Оксана Павлівна та Белгородцева Олена Миколаївна.

КЗ «Тернівська міська публічна бібліотека», директор Шашмурина Наталія Вікторівна, моб. тел. 066-725-86-59

Директор КЗ «ТМПБ»

Наталія ШАШМУРИНА